

E-zine ÚPV SR – 6. 11. 2013 – číslo 11

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Číslo 11/2013

ISSN 1337-5504

V úvode minulého vydania nášho elektronického periodika sme spomínali Ig Nobelove ceny, americké ocenenie parodizujúce skutočnú Nobelovu cenu. Tohtoročné slávnostné udeľovanie skutočných Nobelových cien Kráľovskou švédskou akadémiou vied, najprestížnejších ocenení na svete, sa uskutoční 10. decembra v Štokholme, v deň smrti zakladateľa Nobelovej ceny – švédskeho podnikateľa a vynálezcu Alfréda Nobela (1833 – 1896). Ale tohtoroční laureáti Nobelovej ceny sú už známi, Nobelov výbor Kráľovskej švédskej akadémie vied ich vyhlásil v týždni od 7. do 14. októbra. O ich priekopníckych činoch sa môžete bližšie dočítať v rubrike Monitoring. Samozrejme, novembrové vydanie e-mailového časopisu E-zine ÚPV SR pozostáva aj z ďalších tradičných rubrik – Správy z ÚPV SR, Správy zo sveta, ďalej z informácií týkajúcich sa časopisu Duševné vlastníctvo a nechýba ani vedomostná súťaž Kto vie, odpovie.

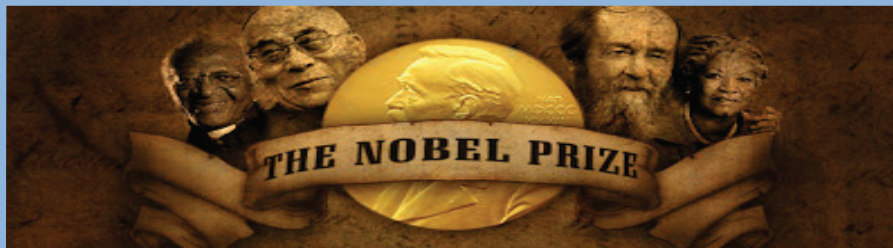

Foto: www.today.az

SPRÁVY Z ÚPV SR

Stretnutie so seniormi

– Bolo by dobré, keby takéto stretnutie bývalých zamestnancov úradu nebolo prvé a zároveň ani posledné a stala sa z toho v rámci možností tradícia, – takto a podobne sa vlni v októbri vyjadrili viacerí bývalí pracovníci Úradu priemyselného vlastníctva SR už v dôchodkovom veku, ktorí prijali pozvanie do úradu od jeho predstaviteľov.

Rok uplynul a pri príležitosti mesiacu úcty k starším boli seniори/bývalí zamestnanci ÚPV SR opäť pozvaní na priateľské stretnutie. Z 23 oslovených prišli 25. októbra do úradu 13-ti, tí, ktorým to dovolil najmä zdravotný stav. Prijali ich predseda ÚPV SR Ľuboš Knoth, podpredseda Elemír Murček a vedúci služobného úradu Andrej Legiš. Ako povedali, aj takýmto stretnutiami si chce úrad uctiť bývalých zamestnancov a ich prácu, ktorú odvedli pre inštitúciu. Informovali ich o aktuálnej situácii v úrade a jeho ďalšom napredovaní a seniори spomínali na svoje pôsobenie v úrade, hovorili, čomu sa venujú v súčasnosti a pod.

Foto: archív ÚPV SR

– Leto vystriedala jeseň odetá do pestrofarebných šiat. Takémuto kolobehu v prírode sa nedá vyhnúť a platí aj v súvislosti s ľuďmi. V jeseni života síce sem-tam človeka už niečo bolí, objavja sa vrásky, skôr či neskôr obeľujú vlasy, no toto obdobie má tiež svoje čaro. Starší ľudia sú pekní vďaka svojej múdrosti a skúsenostiam, ktoré nadobudli vekom, – konštatoval predseda Ľ. Knoth.

– Je dobré, že starší ľudia môžu odovzdávať skúsenosti mladším, samozrejme, ak tí o to stoja. Ako som už povedal na minuloročnom stretnutí, náš úrad je a bude povďačný seniorom za ich rady alebo návrhy.

Bývalí zamestnanci ÚPV SR sa po oficiálnej časti stretnutia zišli aj s bývalými kolegami či kolegyniami.

Konzultačný deň s ÚPV SR

Zástupcovia ÚPV SR sa **16. októbra** zúčastnili na 19. medzinárodnom veľtrhu elektrotechniky, elektroniky, energetiky a telekomunikácií – **ELO SYS** v Trenčíne. Poskytli záujemcom bezplatné poradenstvo v priemyselno-právnej oblasti, priblížili služby a produkty úradu, a to v stánku Trenčianskej regionálnej komory SOPK (TRK SOPK), ktorá je jedným z partnerov ÚPV SR v rámci projektu innoinfo.

TRK SOPK pomohla ÚPV SR aj tým, že spomenuté poradenstvo spropagovala v rozhlase výstaviska, prostredníctvom ktorého bola viackrát avizovaná možnosť získať informácie o patentoch, ochranných známkach a pod.

Návštevníci výstavy prejavili záujem o túto problematiku, ako aj o službu úradu – prediagnostiku priemyselných práv (poradenstvo „šité“ na mieru). **Potešil najmä záujem Zväzu elektrotechnického priemyslu SR o spoluprácu s ÚPV SR**, či už v oblasti konzultácií, prednášok na seminároch a pod., pretože zväz zastupuje jedno z kľúčových odvetví slovenského priemyslu.

Foto: archív ÚPV SR

Vzdelávací program Duševné vlastníctvo

Absolventi zaujali záverečnými prácami

Absolventi dvojročného vzdelávacieho programu Duševné vlastníctvo, ktorý ÚPV SR organizuje od roku 2000, obhajujú svoje záverečné práce pred päťčlennou odbornou komisiou, a tak tomu bolo aj 3. októbra tohto roka. Obhajob sa zúčastnilo osem absolventov a práce sa týkali problematiky tak autorských, ako aj priemyselných práv.

Zaujímavou prácou sa prezentovala Helena Gbelcová – **Citovanie a iné použitie diel vo vede a výskume z pohľadu autorského práva**. Autorka upozornila na ťažkosti s publikovaním obrázkov vo vedeckých a diplomových prácach absolventov vysokých škôl, pretože z autorského zákona nie je vždy zrejmé, ako so špecifickými obrázkami nakladať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu autorských práv.

Autorským právam sa venovala aj Simona Klučiarová. Vo svojej práci **Porušovanie a ochrana autorských práv** nielen ozrejmila spôsob, akým autorské právo vzniká, čo jeho vzniku predchádza, no poukázala i na význam a spôsob ochrany práv autorov v súčasnej internetom ovládanej spoločnosti, keď často dochádza k nelegálnemu šíreniu hudby, filmov, textov a pod.

Ochranným známkam boli venované dve záverečné práce. Pavol Heger v práci **Používanie ochranných známok na internete** zosummarizoval základné poznatky týkajúce sa používania ochranných známok v internetovom prostredí a venoval sa i problémom s vymáhaním práv pri ich porušovaní v celosvetovej počítačovej sieti. Zdôraznil naliehavosť potreby riešiť uvedenú problematiku novou právnou úpravou.

Vladimír Minčev sa zaoberal Niceským triedením tovarov a služieb – **Triedenie tovarov a služieb pre ochranné znám-**

ky s ohľadom na posledný vývoj v EÚ.

Vysvetlil vplyv rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-307/10 „IP Translator“ z 19. júna 2012 na prieskum prihlášok ochranných známok v ÚPV SR, v iných úradoch priemyselného vlastníctva EÚ, ako aj v Úrade pre harmonizáciu vnútorného trhu.

Tému **Zmluvné typy v oblasti práva priemyselného vlastníctva** spracovala Petra Lovásová. Okrem zosumarizovania zmluvných typov aj systematicky pomocou normatívno-právnej metódy analyzuje tie, ktoré sú využívané v praxi.

Duševnému majetku ako hodnote a jej stanoveniu sa venovala Daniela Lecká v práci **Stanovenie nehmotného majetku know-how**. Charakterizovala najskôr nehmotný majetok firmy vo všeobecnosti z pohľadu účtovných a daňových predpisov, ohodnocovania štandardov a v závere práce uviedla konkrétny príklad stanovenia takejto hodnoty. Autorka v uvádzanom príklade pretransformovala teóriu do praxe, čím úspešne splnila aj cieľ vzdelávacieho programu – uplatnenie nadobudnutých vedomostí v praxi.

Na vysoký nárast počtu falzifikátov za ostatné desaťročie s enormným poško-

dzovaním vlastníkov priemyselných práv, negatívnym vplyvom na hospodárske výsledky a zásahom aj do sociálnych vzťahov spoločnosti upozornil v práci **Falzifikáty v súvislosti s registrovanými právami priemyselného vlastníctva** Ján Nemček. Zaoberal sa nielen vplyvmi dovozu a obchodovania s falšovanými výrobkami, ale tiež nástrojmi na zamedzenie porušovania práv priemyselného vlastníctva. Svoju prácu i jej prezentáciu pred komisiou obohatil výsledkami z praxe spracovanými do prehľadných grafov, z ktorých bolo na prvý pohľad zrejmé, ako sa situácia vyvíjala v danej oblasti v priebehu ostatných niekoľkých rokov.

Ako riešiť patentové spory, pripraviť sa na úkony s tým spojené, strategické načasovanie a plánovanie krokov je spomínané v práci **Patentová litigácia (ako riešiť patentové spory)**. Tému spracoval Tomáš Klinka a pre jej zaujímavosť a tiež dobré odborné spracovanie navrhol komisia autorovi, aby pripravil článok do časopisu Duševné vlastníctvo, a tak informoval aj odbornú verejnosť o tejto téme.

Absolventi vzdelávacieho programu odprezentovali svoje práce na vysokej úrovni a dokázali, že sa v priebehu dvoch

rokov štúdia v danej problematike zorientovali a že sú pripravení využívať svoje poznatky v praxi.

Všetky **záverečné práce absolventov sú k dispozícii vo verejnej študovni ÚPV SR**. Môžu slúžiť ako študijný materiál a tiež zdroj cenných informácií vo vzťahu k vývoju konania o prihláškach predmetov priemyselných práv a vo všeobecnosti k ochrane práv duševného vlastníctva.

-o0o-

ÚPV SR otvoril 19. septembra vo svojom Inštitúte duševného vlastníctva **ďalší ročník špecializovaného štúdia v 4-modulovom vzdelávacom programe Duševné vlastníctvo** akreditovanom Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Pri príležitosti otvorenia školského roka 2013/2014 sa účastníkom vzdelávania prihovorili predseda ÚPV SR **Ľuboš Knoth**, ktorý v rámci vzdelávacieho programu pôsobí ako lektor, vedúci služobného úradu **Andrej Legiň** a **Peter Vojčík** z Právnickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, jeden zo zakladateľov vzdelávacieho programu

Duševné vlastníctvo, zároveň lektor a skúšajúci v module D.

V tomto školskom roku bude vzdelávanie prebiehať práve v module D – právo priemyselného vlastníctva. Jeho obsah tvoria tri predmety: priemyselné práva, práva príbuzné a súvisiace; patentové právo; práva na označenie.

Na štúdium sa tohto roku prihlásilo **najviac záujemcov v doterajšej trinásťročnej histórii Inštitútu duševného vlastníctva – 46**, z nich veľkú časť (21) tvoria zástupcovia Finančného riaditeľstva SR sekcie daňovej a colnej. ÚPV SR teší záujem zástupcov štátnej správy o problematiku ochrany duševného vlastníctva a verí, že sa v budúcnosti spolupráca v tomto smere rozšíri aj na iné rezorty.

Foto: archív ÚPV SR

SPRÁVY ZO SVETA

Zasadenie V4 + 4

Tradičné jesenné stretnutie zástupcov patentových a známkových úradov štátov Vyšehradskej skupiny – Česka, Maďarska, Poľska a Slovenska, aj s účasťou predstaviteľov ďalších štyroch európskych úradov – chorvátskeho, rakúskeho, rumunského a slovinského, sa tentoraz konalo 18. – 19. októbra v Salzburgu.

Účastníci stretnutia, ktorého organizátorom bol Rakúsky patentový úrad, si vymenili informácie a skúsenosti z prípravy **národných stratégií na podporu ochrany duševného vlastníctva**. Predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR **Ľuboš Knoth** informoval partnerov o projektoch, ktoré úrad pripravuje v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a budú zamerané na **podporu inovatívnosti slovenských podnikov**.

S cieľom uľahčiť inovatívnym podnikom komercializáciu ich riešení **úrad pripravuje aj novelu patentového zákona**, ktorá oprávneným osobám umožní získať patentovú ochranu do 12-tich mesiacov od podania patentovej prihlášky. Predpokladá sa, že legislatívny proces zmeny patentového zákona bude ukončený do konca roka 2014.

Predseda ÚPV SR opätovne prezentoval **zámer úradu uzatvoriť PPH** (Patent Prosecution Highway), resp. podobné dohody s patentovými úradmi susedných štátov (dohody, na základe ktorých by sa na Slovensku vo vzťahu k patentovým prihláškam podaným prihlasovateľmi z príslušných štátov uplatňoval režim zrýchleného konania, pričom by slovenskí prihlasovatelia recipročne požívali rovnaké výhody pri prihlasovaní svojich riešení v zahraničí).

Predmetom rokovania bola aj zložitá **sociálna situácia v Európskom patentovom úrade (EPÚ)** a úloha, ktorú by mala zohrať Správna rada Európskej patentovej organizácie (SR EPO) a jej jednotliví členovia v procese vyjednávania sociálneho zmiernu.

Na záver si účastníci stretnutia vymenili názory na otázku **udeľovania statusu pozorovateľa na zasadnutiach**

užšieho výboru SR EPO štátom, ktoré sú členskými štátmi EPO, ale nie sú tzv. zúčastnenými členskými štátmi, t. j. nezapojili sa alebo sa nemohli zapojiť do systému jednotnej patentovej ochrany vytvorenej mechanizmom posilnenej spolupráce (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2012; nariadenie Rady (EÚ) č. 1260/2012).

Zástupcovia Česka, Maďarska, Poľska, Rakúska, Rumunska a Slovinska vyjadrili názor, že status pozorovateľa by takýmto štátom mal byť udelený, ale niektoré otázky, najmä tie, ktoré sa týkajú výšky udržiavacích poplatkov a distribučného kľúča na rozdeľovanie výnosu z udržiavacích poplatkov medzi zúčastnené členské štáty, by mali byť prerokované v obmedzenom zložení, bez účasti pozorovateľov.

Chorvátsko, ktoré má medzi členskými štátmi EPO osobitné postavenie (členom Európskej únie sa stalo až 1. júla 2013 po prijatí právnych aktov upravujúcich jednotnú patentovú ochranu vytvorenú mechanizmom posilnenej spolupráce), apelovalo na partnerské úrady, aby pri posudzovaní chorvátskej žiadosti o udelenie statusu pozorovateľa zohľadnili skutočnosť, že Chorvátsko má záujem zapojiť sa do systému vytvoreného mechanizmom posilnenej spolupráce a je pravdepodobné, že v budúcnosti bude riadnym členom užšieho výboru SR EPO.

Foto: A. Scheichl

40. výročie podpísania EPD

Po viac ako dvadsiatich rokoch právnych rokovanií 16 európskych štátov podpísalo 5. októbra 1973 v Mníchove Európsky patentový dohovor (EPD), ktorým bola založená Európska patentová organizácia, bol zriadený Európsky patentový úrad (EPÚ) a vytvorený autonómny právny systém udeľovania európskych patentov.

Pri príležitosti 40. výročia podpísania EPD sa uskutočnilo viacero podujatí. Spomeňme aspoň niektoré.

Časť Mníchova, v ktorej sa nachádza hlavná budova EPÚ, bola premenovaná na **Námestie Boba van Benthema**.

Holandský právnik Johannes Bob van Benthem (1921 – 2006) bol prvým prezidentom EPÚ. Funkciu prezidenta vykonával od 1. novembra 1977 do 20. apríla 1985. Slávnostný ceremoniál premenovania ulice, na ktorej sa nachádza hlavná budova EPÚ (Erhardtstrasse), na Námestie Boba van Benthema viedol primátor Mníchova Christian Ude a súčasný prezident EPÚ Benoît Battistelli.

Súčasťou osláv 40. výročia podpísania EPD bolo aj otvorenie putovnej výstavy **Európska vynálezcovská sieň slávy** v mníchovskom *Deutsches Museum*. Výstava predstavuje diela siedmich inšpiratívnych európskych vedcov – Josefa Bille z Nemecka, Jasona China zo Spojeného kráľovstva, Jaapa Haartsena z Holandska, Ann Lambrechts z Belgicka, Farouka Tedjar z Francúzska, Jana Topholma z Dánska a Benedetta Vigna z Talianska. Výstava v Deutsches Museum je sprístupnená do konca februára a v marci sa presťahuje do Neapola (*Centro Musei Scienze Naturali*).

Profesor histórie **Pascal Griset** z Univerzity Sorbonna predstavil na sympóziu svoju **novú knihu** venovanú histórii Európskej patentovej organizácie a Európskeho patentového úradu. Prvé dva

výtlačky knihy venoval H. Van Rompuy a B. Battistelli.

Panelová diskusia bola na sympóziu venovaná problematike inovácií v Európe. Diskusiu, do ktorej sa zapojili estónsky minister spravodlivosti Hanno Pevkur, britský sekretár pre duševné vlastníctvo Lord Younker, predseda Čínskeho úradu duševného vlastníctva Tian Lipu, zástupca

spoločnosti GE Europe Ferdinando Becalli-Falco a zástupca spoločnosti TomTom Harold Godijn, viedla moderátorka CNN Nina Dos Santos.

Foto: www.epo.org

Uskutočnilo sa aj **sympóziu**, na ktorom vystúpil i predseda Európskej rady **Herman Van Rompuy**. Vyzdvihol význam jednotnej patentovej ochrany pre konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a vyzval členské štáty Európskej únie, aby urýchlili ratifikovali Dohodu o Jednotnom patentovom súde.

137. zasadanie

V poradí 137. zasadanie Správnej rady Európskej patentovej organizácie sa konalo 16. októbra v Mníchove.

SR EPO za svojho **podpredsedu** opäť zvolila Miklósa Bendzsela (Maďarsko). **Podpredsedom Rozpočtového a finančného výboru** sa stal Lex Kaufhold (Luxembursko). Funkcie sa ujme 15. decembra a nahradí v nej Friedricha Rödlera (Rakúsko).

SR EPO okrem iného rozhodla aj o **zmene pravidiel 36, 38, 135 a 164 Vykonávacieho predpisu k EPD**.

Na základe zmien pravidiel 36, 38 a 135 budú môcť prihlasovatelia znovu podávať **vylúčené prihlášky** kedykoľvek počas konania o pôvodnej, resp. z nej vylúčených prihlášok, t. j. kým nebude ukončené konanie o pôvodnej prihláške a všetkých z nej vylúčených prihlášok. Podanie vylúčených prihlášok druhej generácie a ďalších generácií však bude spoplatnené dodatočným poplatkom, ktorý bude progresívny (čím vyššia generácia prihlášky, tým vyšší dodatočný poplatok).

K účinnosti uvedených pravidiel dôjde **1. apríla 2014** a nový režim podávania vylúčených prihlášok sa bude vzťahovať

na vylúčené prihlášky podané v uvedený deň alebo po ňom.

Ďalšia zmena pravidla 135 a pravidla 164 zabezpečí, že všetkým prihlasovateľom európskych patentových prihlášok v rámci konania pred EPÚ budú poskytnuté rovnaké výhody bez ohľadu na to, aký spôsob podania prihlasovateľ využije (priama európska patentová prihláška alebo Euro-PCT prihláška) a ktorý rešeršný orgán vypracuje na predmet prihlášky medzinárodnú rešerš (EPÚ alebo iná rešeršná autorita).

Tieto pravidlá nadobudnú účinnosť **1. novembra 2014**. Nový režim sa bude vzťahovať nielen na prihlášky podané v tento deň alebo po tomto dni, ale aj na prihlášky, na predmety ktorých nebude k 1. novembru 2014 vypracovaná doplnková európska rešeršná správa, ďalej na prihlášky, pre ktoré k uvedenému dátumu nebude vydaná prvá správa o prieskume, a tiež na prihlášky, ktorých prihlasovate-

lia nebudú k tomuto dňu vyzvaní na predloženie prekladu patentových nárokov do zvyšných dvoch úradných jazykov EPÚ.

Počas zasadnutia SR EPO predseda Úradu priemyselného vlastníctva Českej republiky Josef Kratochvíl, predseda Maďarského úradu duševného vlastníctva Miklós Bendzsel, predsedníčka Patentového úradu Poľskej republiky Alicja

Adamczak a predseda Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky Ľuboš Knoth podpísali nezáväznú spoločnú vyhlásenie o zámere preskúmať možnosť zriadiť **Vyšehradský patentový inštitút**. Tento inštitút by mal pôsobiť ako orgán pre medzinárodnú rešerš a orgán pre medzinárodný predbežný prieskum v zmysle pravidiel ustanovených Zmluvou o patentovej spolupráci.

Deň používateľov online služieb EPÚ tento rok v Bratislave

Európsky patentový úrad zorganizoval 9. – 10. októbra v Bratislave stretnutie používateľov online služieb – **Online Services Users Day**.

Seminár otvoril predseda Úradu priemyselného vlastníctva SR **Ľuboš Knoth** spolu viceprezidentom Európskeho patentového úradu **Albertom Casadom**.

Ľ. Knoth predstavil hosťom Slovensko, krásnu krajinu v srdci Európy s bohatou históriou a tradíciami, ale tiež s moderným spôsobom života popretkávaným vedomostným a technologickým potenciálom. Urobil exkurz do vedecko-technickej histórie Slovenska s dôrazom na významné patenty Jozefa Murgaša, Štefana Baniča, Jána Bahýľa, Aurela Stodolu a ďalších, ktorí inšpirovali súčasných vedcov prezentujúcich Slovensko v zahraničí. V tomto kontexte predseda ÚPV SR zdôraznil význam seminára o online podávaní patentových prihlášok a následných dokumentov ako moderného spôsobu komunikácie v odbornom prostredí.

Zmyslom Dňa používateľov online služieb EPÚ bolo naučiť účastníkov vyplňať elektronické formuláre, ukázať im nové funkcie na uľahčenie práce s online systémom a takisto vymeniť si skúsenosti v danej oblasti.

Stretnutie ponúklo zúčastneným, predovšetkým patentovým zástupcom a prihlasovateľom zo zmluvných štátov Európskeho patentového dohovoru možnosť zúčastniť sa aj na praktických cvičeniach a tematicky voliteľných seminároch zameraných na konanie o udelení európskeho patentu.

Používanie online služieb znamená rôzne výhody pre používateľov. Jednou z nich je bezpečnosť. Overený podpis elektronických dokumentov je zabezpečený prostredníctvom smart karty a komunikácia medzi počítačovými systémami pripojenými na internet je počas podávania prihlášok a následných dokumentov šifrovaná prostredníctvom SSL protokolu.

Rýchlosť – okamžite po podaní novej prihlášky je vydané potvrdenie obsahujúce pridelené číslo prihlášky a dátum jej podania.

Efektívnosť – šetrenie času a nákladov na papier, tlač, poštu a pod., zníženie poplatkov.

Okrem praktických cvičení týkajúcich sa online podávania a spracovania online platieb boli do programu seminára zahrnuté aj najnovšie „elektronické nástroje“ Mailbox a My Files umožňujúce elektronickú komunikáciu medzi EPÚ a prihlasovateľom ohľadom zverejnených aj nezverejnených prihlášok v chránenom (nie verejnom) prostredí.

V porovnaní s predchádzajúcimi stretnutiami do programu pribudli informácie o možnostiach online podávania námietok a opravných prostriedkov ako špecifickej fázy konania o udelení európskeho patentu.

Ďalšou novinkou bolo predstavenie možnosti online podávania PCT prihlášok použitím nového „EPO case management system“.

Krajinami, v ktorých boli patentové prihlášky a následné dokumenty podané v minulom roku stopercentne online, sú Fínsko, Írsko, Lichtenštajsko, Luxemburg a Nórsko.

Na konci každého workshopu mali účastníci k dispozícii dotazník spokojnosti s priebehom vzdelávania a praktických cvičení. Táto spätná väzba má pomôcť systematickému vylepšovaniu podujatí tohto druhu, zlepšiť ich zrozumiteľnosť a efektívnosť.

MONITORING

Prehľad článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenských tlačných a elektronických médiách v **októbri 2013**

Slováci majú text v Nature.

Objavili železo medzi galaxiami

Štúdia v Nature, najprestížnejšom vedeckom magazíne na svete ukázala, že železo sa šíri medzi galaxiami. A časti našich tel majú miliardy rokov

Bratislava – Sú to drobné čiastočky, z ktorých je vyskladaný celý vesmír. Naše stoly aj stoličky, klávesnice či počítače, dokonca naše telá sa aspoň čiastočne zrodili zo vzdialených hviezd.

V slnkách totiž vznikajú ťažšie chemické prvky a na konci ich života, keď hviezdy umierajú v ohromnej explózii, sa takéto prvky dostávajú do medzihviezdneho priestoru. Supernovám vďačíme za to, že neskôr môžu vzniknúť pevné planéty a na nich, ako v prípade Zeme, dokonca život.

Sme 31. 10. 2013

<http://tech.sme.sk/c/6989400/slovaci-maju-text-v-nature-objavili-zelezo-medzi-galaxiami.html>

Slováci v Nature: V Science alebo

Nature musí byť objav nový a dôležitý (Sme 31. 10. 2013)

<http://tech.sme.sk/c/6989420/slovaci-v-nature-v-science-alebo-nature-musi-byt-objav-novy-a-dolezity.html>

Motorola umožní poskladať si smartfón ako stavebnicu z Lega

Nie je tomu dávno, čo holandský dizajnér Dave Hakkens predstavil koncept modu-

lárneho smartfónu PhoneBlocks, ktorý by užívateľovi umožnil poskladať si telefón podľa vlastných predstáv. Motorola sa tejto myšlienky chopila a verejnosti predstavila svoj ambiciózný projekt Ara.

Pravda 31. 10. 2013
<http://vat.pravda.sk/obraz-a-zvuk/clanok/297835-motorola-umozni-poskladat-si-smartfon-ako-skladacku-z-lega/>

Motorola láka: Vyroberte si mobil podľa svojich predstáv
 (TREND.sk 31. 10. 2013)
<http://technologie.etrend.sk/it-biznis/motorola-laka-vyroberte-si-mobil-podla-svojich-predstav.html>

Slovensko padá. A stráca atraktivitu
 V hodnotení Doing Business 2014 Svetovej banky sme sa prepadli na 49. miesto, čo je náš historicky najhorší výsledok Bratislava – Najhoršie podnikateľské prostredie za posledných deväť rokov. Tak vyzerá aktuálna situácia na Slovensku podľa najnovšieho rebríčka Doing Business 2014. Svetová banka nám pridela náš historicky najhorší výsledok. Môže za to sťaženie registrácie podnikov či sprísnenie Zákonníka práce. „Slovensko má rezervy najmä v oblasti administratívnej náročnosti napríklad pri zakladaní firmy alebo exporte. Okrem toho je negatívne hodnotená ochrana investorov, čo môže súvisieť aj so situáciou okolo zdravotných poisťovní, a daňový systém,“ vysvetľuje analytik Slovenskej sporiteľne Martin Baláž. V rebríčku skončili lepšie ako Slovensko aj krajiny ako Rwanda, Macedónsko či Gruzínsko.

Hospodárske noviny 30. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/slovensko-pada-a-straca-atraktivitu-592646>

Krajiny, ktoré v rebríčku prekvapili
 (Hospodárske noviny 30. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/krajiny-kto-rebricku-prekvapili-592640>

Firmám prekáža najmä byrokracia
 (Hospodárske noviny 30. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/firmam-prekaza-najma-byrokracia-592634>

Parlament schválil bič na šmejdiv
Seniori dostanú väčšiu šancu brániť sa manipuláciám a nátlaku firiem na predvážiacich a predajných akciách
 Parlamentom prešla novela zákona, ktorá pre kupujúceho zjednodušuje odstúpenie od zmluvy, vrátenie tovaru, inšpektorom dáva zase väčšie právomoci. Dôverčiví ľudia na rôznych akciách často prichádzajú o veľké peniaze za nekvalitný tovar v podobe hrncov, vankúšov či „zázračných“ liečebných prípravkov. Na tovar si berú nevýhodné pôžičky, ktoré nevládzu splácať. Končí sa to potom exekúciou dôchodkov.

Pravda 30. 10. 2013
<http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/297700-parlament-schvalil-bic-na-smejdiv/>

Zistenie HN: Štát spúšťa megakampaň. Na vedu pôjdu milióny
Múzeum, kde si deti aj ich rodičia vyskúšajú na vlastnej koži robota, či vytlačia kópiu žraločieho zuba na 3D tlačiarň Bratislava – Interaktívne múzeum v centre Bratislavy, kde si deti aj ich rodičia vyskúšajú na vlastnej koži robota, či vytlačia kópiu žraločieho zuba na 3D tlačiarň. Okrem múzea vedy tiež filmový festival, alebo seriál dokumentov o vedcoch. Štát rozbieha jednu z najdrahších kampaní vo svojej histórii.

Na propagáciu vedy a techniky má íť takmer 15 miliónov eur, len za mediálny priestor chce zaplatiť 4,8 milióna eur. „Za tie peniaze je možné urobiť prakticky čokoľvek,“ hovorí odborník na reklamu Marián Timoracký. Je to viac ako celková suma, ktorú vynaložili na kampaň deviaty prezidentskí kandidáti v susedných Čechách, či predvolebná kampaň Smeru-SD v roku 2012. „Každé odvetvie potrebuje investovať do svojho marketingu,“ obhajuje megaprojekt Ján Turňa, šéf Centra vedecko-technických informácií, ktoré má projekt pod palcom.

„V Helsinkách majú planetárium, kde si môžete vysvietiť trasy leteckých liniek nad zemeguľou, či osvetlenie, ktoré vyžarujú jednotlivé časti Zeme,“ hovorí šéf centra Ján Turňa. Múzeum vedy by chcel spustiť koncom budúceho roka v Bratislave. Zhltnie zhruba polovicu z pätnásťmiliónového rozpočtu projektu na popularizáciu vedy a techniky, ktorý vznikol na ministerstve školstva Dušana Čaploviča.

Hospodárske noviny 29. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/zistenie-hn-stat-spusta-megakampan-na-vedu-pojdu-miliony-592484>

Spoločnosť WebSupport je ôsmou najrýchlejšie rastúcou firmou v strednej Európe
Exkluzívne v HN: Slováci sa dostali na špičku regiónu

Firmu zakladali pred jedenástimi rokmi na strednej škole a prvých klientov riešili cez veľkú prestávku

Bratislava – Dnes patria medzi špičku v strednej Európe. Reč je o slovenskej spoločnosti WebSupport. Tá sa v preslávanom rebríčku spoločnosti Deloitte najrýchlejšie rastúcich technologických firiem v regióne Technology Fast 50, ktorý majú HN exkluzívne k dispozícii, umiestnila na ôsmom mieste. „Pre nás je to dôkazom, že sa dá skíbiť priateľská firemná kultúra, pohodová atmosféra a zábava so spokojnými zákazníkmi, s kvalitou a neustálym zlepšovaním sa,“ hodnotí spoluzakladateľ a riaditeľ spoločnosti Michal Truban.

Hospodárske noviny 25. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/exkluzivne-v-hn-slovaci-sa-dostali-na-spicku-regionu-590465>

Chceli sme byť jednotkou na trhu. Podarilo sa

(Hospodárske noviny 25. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/chceli-sme-byt-jednotkou-na-trhu-podarilo-sa-590448>

Spoločnosť Creative Web, ktorá prevádzkuje portál ZľavaDňa.sk, sa stala vychádzajúcou hviezdou v rebríčku Deloitte
Sú vychádzajúcou hviezdou. So zľavami
 (Hospodárske noviny 25. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/su-vychadzajucou-hviezdou-so-zlavami-590466>

Tím sa nám rozrástol desaťnásobne
 (Hospodárske noviny 25. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/tim-sa-nam-rozrastol-desatnasobne-590467>

Obľúbené školy politikov končia
Za necelé dva roky zaniklo 31 detašovaných pracovísk vysokých škôl, trend by mal pokračovať

Bratislava – Minister práce Ján Richter, krajský šéf Smeru Stanislav Kubánek, či exposlanec Tibor Cabaj – mnohí politici majú vďaka nim vysokoškolský titul, no ich osud je zrejme spečatený. Detašované pracoviská vysokých škôl postupne zanikajú a tento trend má pokračovať. Od apríla minulého roka zaniklo 31 detašovaných pracovísk, v súčasnosti ich je 44. „Odhadujem, že tento počet sa ešte zníži, že do roka ich bude o ďalších desať – pätnásť menej,“ hovorí Ľubor Fišera, šéf Akreditačnej komisie, ktorá radí ministerstvu školstva, ktoré študijné programy otvorí a ktoré nie.

Hospodárske noviny 25. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/oblubene-skoly-politikov-koncia-590460>

Školám, ktoré nás podvedú, nedáme akreditáciu

(Hospodárske noviny 25. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/skolam-kto-rebricku-prekvapili-592640>

Európska únia chce rásť za pomoci internetu

Lídri plánujú jednotný trh pre digitálnu ekonomiku, telekomunikácie a internetové služby

Nebude to summit o kríze v eurozóne. Netreba zachraňovať Grécko ani upokojuvať finančné trhy. Európski lídri sa stretli vo štvrtok večer v Bruseli po štyroch mesiacoch, aby riešili témy naplánované dlho dopredu. A je ich veľa. „Pocit z krízy vyprchal. Teraz sa budú prijímať ďalšie kroky, aby sa takáto kríza neopakovala,“ povedal pre SME štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí Peter Javorčík.

Kríza sa podľa premiéra Roberta Fica ešte nepominula, ale „summit sa koná v čase, keď niektoré ekonomické ukazovatele v rámci Európskej únie sú pozitívnejšie, ako to bolo v prvom polroku“.

Únia preto bude riešiť, ako naštartovať rast a posilniť konkurencieschopnosť. Hlavnou témou summitu je digitálna a internetová ekonomika. Pre Slovensko je to atraktívna téma. Ide o jedno z najstabilnejších a najrýchlejšie rastúcich odvetví u nás, ktoré sa v roku 2011 podieľalo na HDP Slovenska 3,3 percentami, čo je 2,3 miliardy eur.

Sme 25. 10. 2013

<http://ekonomika.sme.sk/c/6982428/europska-unia-chce-rast-za-pomoci-internetu.html>

Každý piaty Slovak nevie, čo s počítačom

(Hospodárske noviny 9. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/kazdy-piaty-slovak-nevie-co-s-pocitacom-585131>

Kúpte si elektroauto, odkazuje štát. Odpustil by dane, mýto či známky
Štát uvažuje, ako zvýhodniť elektromobily. Hlavne s tým treba počkať, radia kritici Bratislava – Štát naznačil, čo všetko je ochotný urobiť, aby presvedčil ľudí na kúpu síce ekologických, ale drahých automobilov. Recept na to, aby k terajším 33 elektroautám pribudli ďalšie, obsahuje desiatky návrhov, z ktorých väčšina by znamenala náklady pre verejné rozpočty. Tomu, kto si kúpi elektroauto, štát môže odpustiť diaľničné nálepky, mýto či daň z motorových vozidiel. Takéto autá tiež podnikatelia rýchlejšie odpíšu a budú ich môcť napájať elektrinou za zvýhodnené ceny.

Sme 23. 10. 2013

<http://auto.sme.sk/c/6979695/kupte-si-elektroauto-odkazuje-stat-odpustil-by-dane-myto-ci-znamky.html>

Zaplať mi môj elektromobil!

(Sme 23. 10. 2013)
<http://komentare.sme.sk/c/6979608/zaplat-mi-moj-elektromobil.html>

Vybavte si vlastnú značku. Ale svetový O slovenský trh má záujem niekoľko nových franchisingových spoločností

Kaviarne, rýchle občerstvenie, oblečenia i zdravie. To sú nové investičné príležitosti pre Slovákov, ktorí chcú podnikáť. Spolu je ich niekoľko desiatok. Stačí si kúpiť licenciu, a začínate.

Hospodárske noviny 22. 10. 2013

<http://hnporadna.hnonline.sk/investor-155/vybavte-si-vlastnu-znacku-ale-svetovu-588704>

Zakladáme franchising

(Hospodárske noviny 22. 10. 2013)
<http://hnporadna.hnonline.sk/investor-155/zakladame-franchising-588710>

Top otázky z biznisu s franchisami

(Hospodárske noviny 22. 10. 2013)
<http://hnporadna.hnonline.sk/investor-155/top-otazky-z-biznisu-s-franchisami-588714>

Tri firmy, tri skúsenosti, tri úspechy

(Hospodárske noviny 22. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/tri-firmy-tri-skusenosti-tri-uspechy-588770>

O treste pre plagiátorku nitrianska univerzita mlčí

Nitrianska univerzita sa ospravedlnila za ukradnutý text v knihe, ktorú vydala Bratislava – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre nechce povedať, ako potrestá svoju pedagogičku, ktorá ukradla desať strán textu v štúdiu o vnímaní cudzích kultúr deťmi.

„Využijem zákonné možnosti postihu pracovníčky, tieto okolnosti považujem za internú záležitosť fakulty,“ odpovedala Eva Szórádová, dekanica Pedagogickej fakulty UKF.

Fakulta sa minulý týždeň ospravedlnila za plagiátorstvo pedagogičky UKF Anny Klimentovej, ktorá pod svojím menom publikovala desať strán cudzieho textu z roku 2008.

Sme 22. 10. 2013

<http://www.sme.sk/c/6978435/o-treste-pre-plagiatorku-nitrianska-univerzita-mlci.html>

Učiteľka z univerzity v Nitre ukradla desať strán textu

(Sme 11. 10. 2013)
<http://www.sme.sk/c/6965908/ucitelka-z-univerzity-v-nitre-ukradla-desat-stran-textu.html>

Ernő Rubik: Falošnú kocku spoznáš okamžite

Je prvým maďarským milionárom, no nehovoríme o forintoch, ale o dolároch. Jeho kocka sa stala symbolom 80. rokov a stále je o ňu veľký záujem, ročne sa na celom svete organizuje 150 súťaží v jej skladaní. Aktuálny rekord je 5,55 sekundy, on sám ju dokáže zložiť tak za minútku. Rubikova kocka oslávi na budúci rok štyridsať rokov a jej autor Ernő Rubik sedemdesiat.

Sme 19. 10. 2013

<http://www.sme.sk/c/6975006/ern-rubik-falosnu-kocku-spoznaj-okamzite.html>

Ťažký návrat poškodených značiek

Rollei ukončil výrobu, Rosenthal bol predaný do zahraničia a Märklin a Schiesser bolo možné kúpiť za babku. Čo to však znamená pre ich značky? Mnohé brandy ani v budúcnosti nezaniknú. V roku 2007 si firma RCP-Technik z Hamburgu zabezpečila značku Rollei na distribúciu digitálnych kompaktných kamier z Ďalekého východu. Taliansky výrobca príborov Sambonet kúpil nielen firmu Rosenthal, ale aj jej obchodnú značku. Všetci dúfajú v návrat bývalých kultových značiek.

Hospodárske noviny 18. 10. 2013

<http://komentare.hnonline.sk/komentare-hn-152/tazky-navrat-poskodenyh-znaciek-587214>

Upozornil na realitnú bublinu.

Teraz za to dostal Nobelovu cenu

Bratislava – Svet financií varoval pred dvoma krízami. Teraz dostal Nobelovu cenu za ekonómiu.

Reč je o americkom ekonómovi Robertovi Shillerovi. Ešte v roku 2005 upozorňoval na kolaps realitného trhu v Spojených štátoch, ktorý odštartoval finančnú krízu vo svete. Pár rokov predtým predpovedal splasnutie bubliny v prípade technologických firiem, ktoré sa do histórie zapísalo ako Dot-com bubble.

Hospodárske noviny 15. 10. 2013

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/upozornil-na-realitnu-bublinu-teraz-za-to-dostal-nobelovu-cenu-585919>

Nobelova cena za ekonómiu: Aj za to, prečo špekulanti na burze často prehrávajú

(Pravda 15. 10. 2013)
<http://financie.etrend.sk/investicie-a-trhy/nobelova-cena-za-ekonomiu-aj-za-to-precu-spekulanti-na-burze-casto-prehravaju.html>

Štát mal nelegálny softvér za milióny Ministerstvo financií aj Sociálnu poisťovňu stáli chýbajúce licencie osem miliónov eur

Bratislava – Viac než osem miliónov eur v tomto roku musel zaplatiť štát IT firme Oracle za to, že v minulosti využíval jej produkty načierno. Audity odhalili problémy na ministerstve financií i v štátnej Sociálnej poisťovni. Vinník? Podľa štátnych úradníkov minulá vláda.

Najvážnejšia situácia mala vzniknúť v Sociálnej poisťovni, ktorú vedie Dušan Muňko (Smer-SD). Hovorca Peter Višváder hovorí, že minulé vedenia poisťovne v rokoch 2010 až 2012 vedome akceptovalo nelegálne využívanie softvéru. „Poisťovňa pod vedením Ľuboša Lopatku odmieta komunikáciu o riešení tohto stavu a naďalej pokračovala v prevádzke nezákupných licencií, dokonca zvyšovala rozsah takto používaného softvéru,“ hovorí Višváder.

Bývalý šéf Sociálnej poisťovne Ľuboš Lopatka odmieta obvinenia, že by situáciu s licenciami neriešil. „Hľadali sme spôsob, ako tento problém vyriešiť bez toho, aby sme za tieto licencie museli niečo platiť.“ Zároveň tvrdí, že tento problém zdedil po svojich predchodcoch. Audit, ktorý bol ukončený začiatkom tohto roku, zistil, že firme Oracle vznikla v priebehu troch rokov škoda za viac ako osem miliónov eur. Po dohode s poisťovňou bol však dlh znížený na tri a pol milióna eur. Lopatka považuje túto sumu na vysporiadanie licencií za prehnanú. „Počas môjho pôsobenia v poisťovni sa hovorilo o sume 400-tisíc eur.“

Hospodárske noviny 14. 10. 2013

<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/stat-mal-nelegalny-softver-za-miliony-585771>

Vedci objavili nový supermateriál

Nová štruktúra z uhlíka by mohla byť najpevnejšou substanciou na svete

Bratislava – Uhlík je na Zemi všade. Skladá sa z neho život a do tela sa ľuďom dostáva pri každom vdychnutí. Z takmer čistého uhlíka sa skladajú banálne predmety ako tuha v ceruzke, ale aj mimoriadne vzácne diamanty.

Nudný grafit od extrémne tvrdého diamantu odlišuje len vnútorná štruktúra – teda to, ako sú jednotlivé atómy uhlíka zoradené a poprepájané.

Vedci sa v posledných desaťročiach naučili uhlík skladať do najrôznejších foriem a ukázalo sa, že správne zoradené atómy uhlíka dokážu vytvoriť materiály s mimoriadnymi vlastnosťami.

Vznikli tak nanotrúbice či superpevný materiál grafén, ktorého objav odmenili v roku 2010 Nobelovou cenou.

Sme 14. 10. 2013

<http://tech.sme.sk/c/6968688/vedci-objavili-novy-supermaterial.html>

Vojna ľudstvo vs. stroje je za dverami

Je len otázkou času, kedy naučíme inteligentné technologické zariadenia byť natoľko inteligentnými, až to spôsobí ľudstvu problémy. Po sci-fi autoroch a scenáristoch prichádzajú s týmito obavami už aj analytici. A nemusí ísť hneď o pokusy vyhľadiť ľudskú rasu zo strany strojov, ako tomu bolo v nejednom hollywoodskom trháku.

Najnovšie obavy na túto tému priniesla výskumná spoločnosť Gartner, ktorá sa zaoberá zberom a analýzami technologických dát. Podľa nej väčšie zapojenie inteligentných strojov do pracovných činností výrazne zmenia biznis a pracovný trh už do roku 2020. Prenikanie inovatívnych postupov na pracovný trh je rýchlejšie, než sa zdá a z pohľadu straty zamestnania sú ohrozené všetky vrstvy obyvateľstva.

TREND.sk 14. 10. 2013

<http://ekonomika.etrend.sk/svet/vojna-ludstvo-vs-stroje-je-za-dverami.html>

Dvaja Rusi na špiči slovenskej vedy

Manželia Oľga a Vladimír Malkinovci pochádzajú z Ruska, kde sa začala ich vedecká kariéra, ale už takmer dve desaťročia žijú na Slovensku. Obaja predstavujú európsku a svetovú špičku v oblasti vývoja alternatívnych metód počítačového modelovania pre molekulárne vedy. Zaslúžili sa o vznik nového smeru v chemickej fyzike a patria medzi najcitovanejších autorov Slovenskej akadémie vied, kde pôsobia v Ústave anorganickej chémie. Verejnosť vie o biatlonistke Anastasii Kuzminovej a ďalších úspešných Rusoch žijúcich na Slovensku, nie však o Malkinovcoch (teraz už aj o ich dcérach Elene a Irine, ktoré sa tiež dali na vedec-

kú dráhu), čo len dokresľuje postavenie vedy v našej spoločnosti. Skúsme si ich teda priblížiť rozhovorom s hlavou tejto „bádateľskej“ rodiny.

Pravda 11. 10. 2013

<http://zurnal.pravda.sk/rozhovory/clanok/295697-dvaja-rusi-na-spici-slovenskej-vedy/>

V priebehu troch rokov by SAV mala prísť o tri milióny eur

Slovenská akadémia vied by mala prísť v priebehu nasledujúcich troch rokov takmer o tri milióny eur

Bratislava – Takmer šesťdesiat samostatných ústavov, ktoré bádajú v rôznych oblastiach vedy od fyziky až po dejiny umenia, by sa malo zlúčiť do deviatich celkov. V hre je tiež zhruba 130 pracovných miest, ktoré by mali následkom šetrenia zaniknúť.

Aj tieto škrtky sú podľa informácií HN súčasťou reformy verejnej správy ESO z dielne ministerstva vnútra Roberta Kaliňáka.

Hospodárske noviny 10. 10. 2013

<http://hn.hnonline.sk/slovensko-119/stat-chce-setrit-na-vedcoch-585309>

Tabakové zmeny môžu štáty oddialiť aj o niekoľko rokov

Keď ministri odsúhlasia schválené zmeny, prísnejšie pravidlá pri predaji cigariet začnú platiť v roku 2015

Štrasburg – I keď Európsky parlament schválil, ako si predstavuje zmeny pri predaji cigariet a tabaku, cigarety s mentolovou či ovocnou príchuťou ešte roky z obchodov nezmiznú.

Európsky parlament v utorok neschvaľoval návrh tabakovej smernice, ktorú presadzuje Brusel, ale poslanci hlasovali len o svojich návrhoch, ktorými zväčša pôvodný návrh zjemnili.

Zároveň si vybrali poslancov, ktorí majú presvedčiť ministrov Únie, že zjemnenie smernice je správne.

Sme 10. 10. 2013

<http://ekonomika.sme.sk/c/6964516/tabakove-zmeny-mozu-staty-oddialit-aj-o-niekolko-rokov.html>

Chémiu vedci spojili so svetom počítačov

Zobrali chémiu do rodiacej sa kyberéry. A nositelia tohtoročnej Nobelovej ceny za chémiu navrhli modely, ktoré spájali dovtedy nespojiteľné

Štokholm, Bratislava – Sú to dva odlišné prístupy. Ten prvý, vychádzajúci z klasickej fyziky Isaaca Newtona, nie je príliš zložitý. Ak sa v ňom rozhodnete rátať, výpočty nebudú príliš komplikované a môžete sa takto pozrieť aj na naozaj veľké molekuly. Problémom je, že tieto molekuly musia byť úplne statické, zabudnite na reakcie medzi rôznymi látkami.

Druhý spôsob je komplikovanejší. Ponoríte sa do sveta kvantovej fyziky, do sveta lietajúcich elektrónov a atómových jadier – a budete mať pred sebou naozaj zložité výpočty. Dokonca také zložité, že na ne budete potrebovať výkonné superpočítače.

Potom však prišla trojica chemikov programátorov a oba prístupy spojila. Vďaka práci Martina Karplusa, Michaela Levitta a Arieha Warshela dnes počítače dokážu krok za krokom vytvoriť virtuálne chemické reakcie a sledovať, čo sa v nich deje. Vedci za to dostali tohtoročnú Nobelovu cenu za chémiu.

Sme 10. 10. 2013

<http://tech.sme.sk/c/6964112/chemiu-vedci-spojili-so-svetom-pocitacov.html>

Nobelovu cenu získal rozvoj chemických procesov

(Pravda 10. 10. 2013)

<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/295567-sledujte-online-udelovanie-nobelovych-cien-za-chemiu/>

Bratislavskí vysokoškooláci vyvinuli formulu, zaujali automobilku

Štyrikrát naj. To rezonovalo v hlavách študentov Slovenskej technickej univerzity (STU) pri vývoji modelu formuly. Najlepšia úspora, výkon, dokonalosť a cena im napokon vyniesli Cenu zamestnancov Volkswagenu.

Na Slovensku vyrábajú vozidlá tri svetové automobilky. „Naším motívom je dokázať, že autá dokážeme nielen montovať, ale aj vyvíjať, čo je veľký rozdiel,“ hovorí pre Pravdu.sk Vladimír Chmelko zo Strojníckej fakulty STU v Bratislave. Študenti pod jeho dozorom skonštruovali model formuly, s ktorou bodovali v grantovom programe Vysokoškooláci a technika.

Ten vyhlásila a podporila Nadácia Volkswagen Slovakia, Ministerstvo školstva SR a Centrum vedecko-technických informácií. Ocenené projekty zverejnili v utorok v Devínskej Novej Vsi.

Pravda 10. 10. 2013

<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/295600-bratislavski-vysokoskolaci-vyvinuli-formulu-zaujala-automobilku/>

Higgs neveril, že sa tohto objavu dožije

Bratislava – „Síce nepijem, ale dnes si otvorím šampanské,“ povedal si 4. júla minulého roka britský fyzik Peter Higgs. Objavil totiž časticu, ktorú mnohí označovali za mýtus. Higgsov bozón mal potvrdiť takzvaný veľký tresk a stovky ďalších fyzikálnych teórií.

Teóriu, ktorá hovorila o častici schopnej samostatne nadobudnúť hmotnosť a dať ju všetkej hmote vo vesmíre, napísal Peter Higgs ešte v roku 1964. Vedci potom hľadali Higgsov bozón desiatky rokov. Neúspešne.

Odvtedy vznikli rôzne metódy výskumu,

ktoré ju mali dokázať. Teoretické neúspechy. Samotný autor teórie hovoril o tom, že neverí v úspech bádania ešte počas jeho života. Posun však priniesli praktické experimenty vo výskumnom ústave CERN vo Švajčiarsku. Miestny výskum sa roky konal v niekoľkokilometrovom hadrónovom urýchľovači. V ňom vedci umelo vytvorili podobné prostredie, aké podľa ich predpokladov existovalo ešte pred vznikom vesmíru.

Častice, ktoré v prostredí vznikali, monitorovali a porovnávali s Higgsovým opisom vlastností takzvanej božskej častice. Zhoda prišla až minulý rok. V čase, keď mal Higgs 83 rokov.

Hospodárske noviny 9. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/higgs-neveril-ze-sa-tohto-objavu-dozijs-585130>

Higgsov bozón dal fyzikom nobelovku
(Sme 9. 10. 2013)
<http://tech.sme.sk/c/6962131/higgsov-bozon-dal-fyzikom-nobelovku.html>

Higgsov bozón: Ako vedci hľadali slávnú časticu
(Sme 9. 10. 2013)
<http://tech.sme.sk/c/6963072/higgsov-bozon-ako-vedci-hladali-slavnu-casticu.html>

Nobelovu cenu za fyziku získal Higgsov bozón
(Pravda 9. 10. 2013)
<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/295451-sledujtes-nami-priamy-prenos-z-odovzdavania-nobelovych-cien-za-fyziku/>

Higgsov bozón sa dočkal Nobelovky
(TREND.sk 9. 10. 2013)
<http://technologie.etrend.sk/veda/higgsov-bozon-sa-dockal-nobelovky.html>

Posvietili si na život buniek. Dostanú Nobelove ceny
Bratislava – Ako to, že bunky v tele dostanú vždy toľko hormónov a enzýmov, koľko potrebujú? Odpoveď na túto otázku hľadali zástupcov celého desaťročia. Trojica najväčších preborníkov pri hľadaní odpovede na páľčivú otázku – James E. Rothman, Randy W. Schekman a Thomas C. Südhof – však posúdila poznanie miliónmi krokmi dopredu. Včera boli ich zistenia ocenené Nobelovou cenou za fyziológiu a medicínu.

Hospodárske noviny 8. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117-posvietili-si-na-zivot-buniek-dostanu-nobelove-ceny-585002>

Ukázali, ako funguje presun v bunke
(Sme 8. 10. 2013)
<http://tech.sme.sk/c/6961543/ukazali-ako-funguje-presun-v-bunke.html>

Nobelovu cenu za medicínu získal objav kuriérskej služby v bunkách
(Pravda 8. 10. 2013)
<http://vat.pravda.sk/clovek/clanok/295395-nobelovu-cenu-za-medicinu-ziskal-objav-kurierskej-sluzby-v-bunkach/>

Nobelova cena za medicínu udelená. Spoznajte trojicu víťazov
(TREND.sk 8. 10. 2013)
<http://zdravezdravotnictvo.etrend.sk/udalosti-a-novinky/nobelovu-cenu-za-medicinu-ziskali-trajavedci.html>

Vedci objavili kryštalický kov, ktorý dokáže meniť tvar
Rodina inteligentných materiálov sa rozrástla o kryštalický kov, ktorý je schopný meniť tvar. Podľa vedcov nájde využitie pri konštrukcii vesmírnych lodí, motorov lietadiel aj v elektronike.

Materiál dostal pomenovanie martensit a je tvorený z kryštálov, ktoré majú dve odlišné usporiadania atómov, medzi ktorými dokáže plynúť „prepínať“. Vďaka tomu môže pri zahriatí a následnom schladení zmeniť tvar desaťtisíckrát po sebe bez toho, aby na rozdiel od súčasných materiálov, stratil na svojej kvalite. Martensit sa vyrába zo zliatiny niklu a titánu, ale v novej podobe ide o zmes zinku, zlata a medi.

Materiál má pozoruhodnú vlastnosť, že si vie „zapamätať“ svoj tvar a aj po ohnutí sa vráti naspäť do pôvodnej podoby.

Pravda 8. 10. 2013
<http://vat.pravda.sk/technologie/clanok/295343-vedci-objavili-krystalicke-kovy-ktory-dokazu-menit-tvar/>

Spoluprácu firiem a škôl preverí projekt financovaný úniou
Sedem zamestnávateľských zväzov sa zúčastňuje pilotného projektu spolupráce s 21 strednými odbornými školami. Zamestnávateľia a stredné odborné školy by mohli spolupracovať efektívnejšie. Zvýšiť kvalitu stredného odborného vzdelávania a prepojiť ho viac s potrebami praxe je cieľom národného projektu Rozvoj stredného odborného vzdelávania v hodnote takmer 44 miliónov eur, ktorý je financovaný prevažne z eurofondov. Projekt realizuje Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV).

Pravda 7. 10. 2013
<http://profesia.pravda.sk/studium/clanok/295232-spolupracu-firiem-a-skol-preveri-projekt-financovany-uniou/>

Falzifikáty dostane charita bez súdu, no logá musia vystrihnúť
Ministerstvo financií navrhlo, aby sa falšovaný tovar, ktorý zhabá colníci, dal sociálne odkázaným. Ako prvé si z neho vyberú Štátne hmotné rezervy
Bratislava – Detský domov v Topoľčanoch dostáva na oblečenie a obuv pre jedno dieťa 120 eur ročne. Topánky stoja niekoľko desiatok eur, papuče minimálne desať eur.

„Sme nútení kupovať oblečenie v čínskych obchodoch, aby nám to vyšlo,“ vraví riaditeľka domova Viera Miklášová.

Staršie deti, ktoré chcú kvalitnejšie a drahšie oblečenie, si naň musia našetriť z peňazí, čo dostávajú. Topoľčiansky domov podporujú najmä dobrovoľní darcovia. Ak by sa mohol prihlásiť aj o oblečenie či topánky falšovaných značiek, ktoré zhabali colníci, privítal by to. „Takýto tovar by sme brali všetkými desiatimi,“ priznáva Miklášová.

Sme 5. 10. 2013
<http://ekonomika.sme.sk/c/6959050/falzifikaty-dostane-charita-bez-sudu-no-loga-musia-vystrihnut.html>

Hodiny, alebo ako sa u nás žiada o vedecké granty
Ešteže Edison a Einstein žili dávno a nie na Slovensku, lebo to by žiarovka možno stále nebola

Keď žiadate o vedecký grant, musíte napísať, koľko hodín v ktorý rok tomuto projektu venujete. Niekedy aj tri, štyri roky dopredu. Ako vedec máte k dispozícii dvetisíc hodín na rok.

Každá ministerská agentúra vás upozorňuje, že tých dvetisíc hodín nesmiete prekročiť. A už vôbec nesmiete mať od jednej agentúry dva granty naraz, to neprichádza do úvahy.

Ešteže Edison a Einstein žili dávno a nie na Slovensku, lebo to by žiarovka možno stále nebola. A koľko hodín by ste si naplánovali na teóriu relativity?

Samozrejme, Edison ani Einstein žiadne štátne granty nemali. A možno to bola ich hlavná výhoda. Nemuseli riešiť verejné obstarávanie, štrukturálne fondy ani hodiny v grantoch a plánovanie publikácií na päť rokov dopredu. Mohli sa venovať tomu, čo vedia – robiť vedu a každý tú svoju.

Sme 4. 10. 2013
<http://tech.sme.sk/c/6957769/hodiny-alebo-ako-sa-u-nas-ziada-o-vedecke-granty.html>

AeroMobil pôjde na americký trh
Bratislava – Lietajúce auto Aeromobil 2,5 je strojom tretej generácie z dielne popredného dizajnéra Štefana Kleina. Tento slovenský odborník začal s navrhovaním áut, ktoré lietajú, ešte začiatkom 90. rokov. Najskôr vznikol Aeromobil 1 začiatkom 90. rokov, ktorý vznikol na pôdoryse bežného auta a stretol sa so záujmom verejnosti. Klein vo vývoji preto pokračoval. Minulý týždeň predstavil v kanadskom Montreale najnovší prototyp 2,5, ktorý má byť stupňom medzi dvojkou a trojkou. Práve Aeromobil 3 by sa mal už zhruba o rok začať vyrábať v limitovanej sérii. Podľa predbežných plánov by produkcia mala byť zameraná predovšetkým na americký trh. „V Spojených štátoch je lietanie predsa len viac rozšírené než na Slovensku,“ vysvetlil pre HN Klein. Podľa neho bude lietajúce auto určené predovšetkým pre vyššiu triedu. Aeromobil by sa však na prvý po-

hľad nemal odlišovať od luxusného športového auta. Na ceste by sa mal pohybovať rovnako ako normálne vozidlo. Vo vzduchu zase bude mať všetky vlastnosti lietadla.

Hospodárske noviny 2. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/aeromobil-pojde-na-americky-trh-584457>

O naše lietajúce auto sa zaujíma aj NASA

(Hospodárske noviny 2. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/o-nase-lietajúce-auto-sa-zaujima-aj-nasa-584482>

Rebríček Interbrands. Značky z luxusného odvetvia zvýšili svoju hodnotu aj za stupenie v rebríčku

Svet nosí luxus a Prada rastie

Bratislava – Luxus vie byť honosný, ale aj veľmi nenápadný. Ako v prípade luxusných značiek v rebríčku Interbrands Global. Na výslni a prvých priečkach sa síce hrejú technologické giganty, no práve luxusné značky patria medzi tie, ktoré počas roka dokázali zvýšiť svoju hodnotu najviac. Suverénne im kraľuje talianska Prada, ktorá zvýšila hodnotu značky až o 30 percent. A to ešte pred rokom patrila medzi nováčikov rebríčka.

„Rast hodnoty značky Prada je postavený na zvyšujúcich sa objemoch predaja a ziskovosti,“ vysvetľuje analytik J&T Banky Stanislav Pánis. Prada zaznamenala úspech už vlni, keď sa prvý raz objavila v rebríčku ako najrýchlejšie rastúci nováčik. Spoločnosť je v celkovom poradí na 72. mieste, no v raste svojej hodnoty prekonalala aj Apple či Amazon. „Prada sa jednoducho trafila do vkusu zákazníkom vďaka harmónii medzi typickým talianskym dedičstvom a moderným inovatívnym dizajnom,“ pokračuje analytik s tým, že značke pomohlo aj vybudovanie vlastných obchodov – či už tých klasických alebo online.

Hospodárske noviny 1. 10. 2013
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/svet-nosi-luxus-a-prada-rastie-584174>

Z televízie sa stala značka. A zarába miliardy

(Hospodárske noviny 1. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/z-televizie-sa-stala-znacka-a-zaraba-miliardy-584177>

Technológie valcujú konkurenciu.

A vládnú značkám

(Hospodárske noviny 1. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/technologie-valcuju-konkurenciu-a-vladnu-znackam-584175>

Coca-Cola už na IT nestačí

(Hospodárske noviny 1. 10. 2013)
<http://hn.hnonline.sk/ekonomika-a-firmy-117/coca-cola-uz-na-it-nestaci-584160>

Apple a Google porazili Coca-Colu.

Jej značka už nie je najcennejšia

(Sme 1. 10. 2013)
<http://ekonomika.sme.sk/c/6953022/apple-a-google-porazili-coca-colu-jej-znacka-uz-nie-je-najcennejsia.html>

Z obsahu tretieho tohtoročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré je v distribúcii

Ing. Ľudmila Hladká. **Je možné obnoviť právo na prioritu aj po prioritnom období?**

Možnosť obnovenia práva na prioritu v prípade podania medzinárodnej prihlášky po dvanásťmesačnom prioritnom období. Použitie kritérií „due care“ a „unintentional“ a ich aplikácia v praxi v prijímacích a určených/zvolených úradoch podľa Zmluvy o patentovej spolupráci (PCT). Podmienky splnenia kritéria „due care“ na obnovenie práva na prioritu. Obnovenie práva na prioritu Úradom priemyselného vlastníctva SR ako úradom prijímacím, určeným alebo zvoleným. Nezlučiteľnosť národnej legislatívy členských štátov PCT s pravidlom 49ter.1 a 2 PCT.

Ing. Štefan Holakovský – MVDr. Peter Holakovský. **Pohňme rozumom! – 28. časť.** Heuréka!

Objasnenie pojmu heuristika. Vybrané relevantné výroky významných mysliteľov. Ako vznikli metódy riešenia problémov TRIZ, ARIZ a kto je G. S. Altšuller. Čo sú

to heuristické postupy. Heuristický postup č. 1 Rozdelenie – zjednotenie a príklady jeho využitia.

Z galérie tvorcov

Uvažoval nad niečím, čo by malo širší dosah... Ing. Martin Gecík z Prešova vyvinul homokineticý kĺb novej konštrukcie. Príbeh vynálezcu pôsobiaceho v súčasnosti ako vedúci vývojových projektov v českej firme BORCAD cz, s. r. o., ktorá je popredným európskym výrobcou koľajovej a zdravotníckej techniky. M. Gecíkovi udelil Úrad priemyselného vlastníctva SR prvý patent v roku 2004 na vynález Prevodovka s valivým eliminačným zariadením. V roku 2011 podal patentovú prihlášku s názvom Homokineticý kĺb. Zmení najnovší vynález 46-ročného Prešovčana automobilový priemysel?

Úspešné príbehy

Mary Engelbreitová: umelkyňa a podnikateľka – licencovanie

Spektrum dobrých nápadov a riešení

Rubrika venovaná zaujímavým priemyselno-právne chráneným alebo na ochranu prihláseným slovenským riešeniam

Zaujalo nás

Keď inovácie stimulujú podnikanie

KTO VIE, ODPOVIE

Suvenír Úradu priemyselného vlastníctva SR získava tentoraz Veronika Riečanová z Horných Pršian neďaleko Banskej Bystrice. Prvá odpovedala správne na súťažnú otázku uverejnenú v minulom vydaní nášho elektronického periodika – V ktorom roku získal R. M. Dolby filmovú cenu Oscar? (1989)

Súťažná otázka č. 11

Samuel Petrikovich (1855 – 1919). Rodák z Banskej Bystrice-Radvane vyštudoval architektúru vo Viedni, kde bol členom akademického spolku Tatran. V Banskej Bystrici potom pôsobil ako architekt v štátnej službe, neskôr samostatne projektoval kostoly. Pracoval tiež ako archeológ, robil vykopávky na Veľkom Hrádku pri Malachove, venoval sa plánom na energetické využitie slovenských riek a zaoberal sa aj vynálezmi. Jeden z nich sa týkal železničnej dopravy a získal i patentovú ochranu.

Čo bolo predmetom Petrikovichovho patentu týkajúceho sa železničnej dopravy?

Suvenír Úradu priemyselného vlastníctva SR získa ten z vás, kto prvý elektronicky pošle správnu odpoveď.
e-mail: julius.sipos@indprop.gov.sk